

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2019-05-

Nr.

I

Nr.

**DĖL BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE
SUSISIEKIMO MINISTERIJOS PERTVARKYMO Į VALSTYBĖS ĮMONĘ**

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 2019 m. kovo 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinės įstaigos Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos pertvarkymo į valstybės įmonę“ projektą (TAIS – 2-2029). Įvertinę 2019 m. gegužės 20 d. vykusio neformalaus ministrų pasitarimo metu išsakytas pastabas, teikiame papildomą informaciją dėl biudžetinės įstaigos Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) pertvarkymo į valstybės įmonę.

1. Dėl eismo saugos ir kelių priežiūros funkcijų vykdymo užtikrinimo po pertvarkos.

Vadovaudamasi Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-574 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“, ***aukštą kelių transporto saugos lygį užtikrina biudžetinė įstaiga Lietuvos transporto saugos administracija.*** Vadovaudamasi Lietuvos automobilių kelių direkcijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-475 „Dėl Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, ***Kelių direkcija organizuoja, koordinuoja poveikio valstybinės reikšmės kelių saugumui vertinimą, valstybinės reikšmės kelių tinklo saugumo lygių nustatymą, valstybinės reikšmės kelių saugumo auditą ir saugumo patikrinimus bei juodųjų dėmių ir avaringų ruožų valstybinės reikšmės keliuose nustatymą.***

Pažymime, kad po Kelių direkcijos pertvarkymo į valstybės įmonę (toliau – įmonė), įmonės veiklos pagrindiniai tikslai liks tie patys: organizuoti valstybinės reikšmės kelių ir jų statinių (toliau – valstybinės reikšmės keliai) atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, įgyvendinti kelių priežiūros ir plėtros bei saugaus eismo valstybinės reikšmės keliuose užtikrinimo politiką, t. y. valstybės įmonė ir toliau ***organizuos, koordinuos poveikio valstybinės reikšmės kelių saugumui vertinimą, valstybinės reikšmės kelių tinklo saugumo lygių nustatymą, valstybinės reikšmės kelių saugumo auditą ir saugumo patikrinimus bei juodųjų dėmių ir avaringų ruožų valstybinės reikšmės keliuose nustatymą.*** Šios funkcijos bus priskirtos specialiesiems valstybės įpareigojimams, kurių vykdymas būtų dotuojamas įstatymų nustatyta tvarka.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad kelių saugaus eismo gerinimo politikos kryptys yra numatytos Valstybinėje saugaus eismo gerinimo programoje „Vizija – nulis“, kurią numatoma tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Šios programos įgyvendinimą koordinuos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, o viena iš įgyvendinančių institucijų bus Kelių direkcija, ateityje – po pertvarkymo veiksianti valstybės įmonė.

Pažymėtina, kad dabar Kelių direkcijos vykdomos funkcijos kelių priežiūros ir plėtros srityse nesikeis (vykdys valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto), jų techninės priežiūros, ekspertizių atlikimo, poveikio valstybinės reikšmės kelių saugumui vertinimą bei priežiūros paslaugų ir darbų užsakovo, organizavimo ir kontrolės, taip pat kitas valstybinės reikšmės kelių valdytojo funkcijas, užtikrins saugias eismo sąlygas valstybinės reikšmės keliuose, įgyvendinant eismo saugumo priemones), taip pat numatoma, kad įmonė įdiegs elektroninę kelių rinkliavų sistemą ir administruos jos veikimą.

Pakeitus įstaigos teisinę formą, Kelių direkcija galės efektyviau organizuoti ūkinę veiklą, o sutaupytos lėšos galės būti skiriamos tiek kelių infrastruktūros kokybės gerinimui, tiek ir eismo saugumo situacijai gerinti šalies keliuose.

2. Dėl galimybės dabar vykdomas Kelių direkcijos funkcijas perduoti susisiekimo sektoriuje veikiančioms valstybės įmonėms.

Susisiekimo ministerija įvertino galimybę dabar vykdomas ir naujai numatytas Kelių direkcijos funkcijas perduoti kitai susisiekimo sektoriuje veikiančiai valstybės įmonei. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybėje yra patvirtinti ir Lietuvos Respublikos Seimui yra pateikti svarstyti įstatymų projektai, kuriais 4 Susisiekimo ministerijai pavaldžios valstybės įmonės (VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, VĮ Lietuvos oro uostai, VĮ Oro navigacija, VĮ Vidaus vandens kelių direkcija) pertvarkomos į akcines bendroves, todėl nėra galimybių perduoti vykdyti funkcijas kitoms susisiekimo sektoriaus valstybės įmonėms.

Atkreipiame dėmesį, kad šiuo atveju nėra steigiamas naujas ūkio subjektas, o pertvarkoma biudžetinė įstaiga, kurios veiklos pagrindiniai tikslai liks tie patys. Pertvarkius biudžetinę įstaigą bus racionaliau naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, sumažintas biudžetinių įstaigų skaičius, optimizuoti ir racionaliau naudojami materialiniai, finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, pritrauktos investicijos šalies transporto infrastruktūrai tobulinti ir plėtoti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, biudžetinę įstaigą galima pertvarkyti tik į VĮ ir tik tada galima būtų analizuoti galimybę pertvarkyti į akcinę bendrovę.

Taip pat pažymime, kad EBPO Generalinio sekretoriato išleistame leidinyje „Valstybės valdomų įmonių nuosavybė ir valdymas: nacionalinių praktikų rinkinys“ (angl. *Ownership and Governance of State-Owned Enterprises: a Compendium of National Practices*¹) akcentuojama, kad „VĮ yra labiausiai paplitusios strateginiuose valstybių sektoriuose – energetikoje, žaliavų gavyboje, **infrastruktūroje** <...>. Šiuo metu valstybės įmonės statuso įmonės minėtuose sektoriuose sudaro daugiau nei penktadalį didžiausių pasaulio įmonių“. Būtent dėl šių sektorių reikšmingumo šalies nacionalinio produkto augimui, nacionaliniam saugumui ir vidaus bei tarptautinės ekonomikos plėtrai, valstybės siekia išlaikyti savo nuosavybę šiuose sektoriuose.

Susisiekimo viceministras

Paulius Martinkus

J. Damidavičius, tel. (8 5) 239 2906, el. p. jonas.damidavicius@sumin.lt

¹Ownership and Governance of State-Owned Enterprises: a Compendium of National Practices
<https://www.oecd.org/corporate/ca/Ownership-and-Governance-of-State-Owned-Enterprises-A-Compendium-of-National-Practices.pdf>

¹Ownership and Governance of State-Owned Enterprises: a Compendium of National Practices
<https://www.oecd.org/corporate/ca/Ownership-and-Governance-of-State-Owned-Enterprises-A-Compendium-of-National-Practices.pdf>